

LIVON SANOMAT

1/2002

Sisällysluettelo

<u>Aihe</u>	<u>Sivu</u>
1. Kyläpäällikön terveiset	3
2. Livokas ry:n tietoja	4
3. Ulkoilupäivä Vastakankaassa	5
4. Pilkkikilpailut ja hiihtokilpailut	6
5. Livon kalastuskunnan palsta	8
6. Kylähanke	11
7. Livon maa- ja kotitalousnaiset	12
8. Livon metsästysseura	13
9. Livon tietotupa	14
10. Livolla jumpataan	14
11. Rauhanyhdistyksen työsaralta	15
12. Vuoden livolainen	17
13. Rauhanturvaajana Afganistanissa	18
14. Viherpeukalopalsta	19
15. Kyläluuta	21
16. Lumoava Livo	22
17. Nimi- ja logokilpailut	23
18. Kirpputori	24
19. Palveluita	25
20. Livolla tapahtuu	26

Kyläpäällikön terveiset

Noin vuosi taaksepäin näin paikallislehdessä jossa Livolle oltiin perustamassa kyläseuraa. Menin tuohon kokoukseen utelemaan otettaisiinko perustettavaan seuraan mökkiläisiä. Kokouksen aikana selvisi, että kyseessä oli Livojoen maamiesseuran nimen muuttaminen kyläseuraksi, ja mökkiläiset otetaan mukaan. Käytin siinä muutaman puheenvuoron ja ehdotin kesätapahtumaa. Näin asiat lähtivät rullaamaan ja muutamien kokousten jälkeen huomasin olevani kyläseuran puheenjohtajan saappaisissa. Taisin aluksi tuntea ne liian suuriksi, mutta erittäin hyvien hallituksen jäsenten ansiosta saappaat alkoivat tuntua sopiville.

Nyt kun vuosi on kulunut, on yhdessä kyläläisten ja mökkiläisten kanssa puuhattu kaikenlaisia tapahtumia eikä turhaan, sillä aina on runsas osanotto. Olenkin joskus tokaissut että aina Livolla sata ihmistä tulee.

Kyläläisten into on kasvanut eikä toiset kylän yhdistykset voi yhtään huonommin. Yhteistyötä lisääntään joka onkin hyvä asia. Livokas porskuttaa joskus niin runsaiden ideoiden keskellä, ettei aina kerkeä kirjata kaikkea paperille.

Vakituisten asukkaiden ja mökkiläisten kanssakäynti lisääntyy koko ajan, joka on hyvä asia. Olemmehan kaikki kiinni Livojoen törmässä ja irti ei päästetä. Käyttäkäämme kaikki hyväksi toistemme osaamista ja palveluita. Yhteisen kylämme menestykseksi Livon lähitulevaisuuteen olen luottavainen, koska nuoria ihmisiä on innolla mukana eri yhdistysten toiminnoissa erittäin idearikkaina. Eri-laisia uusia projekteja on tulossa, joista ilmoitellaan myöhemmin.

On myös aika kiittää muutamia tahoja, jotka ovat mahdollistaneet Livon kehitystä ja antaneet meidän toimillemme taloudellista tukea. Erityiset kiitokset Jomman porukalle myötämielisestä suhtautumisesta toimintaamme. Kiitokset kyläläisille siitä valtavasta tukkipinosta jonka lahjoititte yhteisiin hankkeisiimme. Myös Pudasjärven kunta on kiitettävästi meitä tukenut ja kannustanut.

Lopettelen tällä kertaa tähän. Iloisin kesän odotuksin ”Livolla teemme työtä ilolla”.

Yhteistyöterveisin

Alpo Turpeinen

Livokas ry:n puheenjohtaja

Livokas ry:n tietoja

Livokas ry:n yhteystiedot

Kirsiojantie 31
93220 LIVO
p. 040-545 7162
puh./fax (08) 823 164 (tietotupa, kioski, kirpputori, suoramyynti, kirjasto)
Tilinro OP 536004-5158137
Jäsenmaksu 3 €/vuosi

Hallitus

Puheenjohtaja Alpo Turpeinen	p. 0400-243 142
Varapuheenjohtaja Aarne Vähäkuopus	p. 836 643
Sihteeri Anni-Inkeri Törmänen	p. 040-545 7162
Minna Perttu	p. 040-504 9663
Urpo Puhakka	p. 040-311 4125
Ulla Salmela	p. 040-526 1897
Antero Valkola	p. 041-459 5159

Kesäarpajaiset

Livokas ry järjestää kesäarpajaiset 1.5.-13.7.2002. Arvan hinta on 10 €.

Palkinnot:

1. Saunamökki
2. Pihakalusto
3. Mökkiviikonloppu Syötteellä
4. Mökkiviikonloppu Livolla
5. Kaksi miestä päiväksi töihin (Pudasjärvellä)
6. Kalastuslupa vuodelle 2003

Arpoja voi ostaa Livon kioskista sekä Livokas ry:n hallituksen jäseniltä.

Ulkoilupäivä Vastakankaassa

Oli upea päivä lankalauantaina 30.3.2002, kun livolaiset ja mökkiläiset olivat joukolla lähteneet viettämään Livokas ry:n ja metsästysseuran järjestämää ulkoilupäivää. Tapahtuma oli Vastakankaassa, Kirsilän perällä. Matkaa kertyi varmaan yli kolme kilometriä hiihtäen autolta. Mikäpä oli hiihdellessä hiljalleen, ohittajiakin riitti, aurinkoisessa kevätssä. Jos ei jaksanut hiihtää, pääsi moottorikelkan reessä. 6-7 kelkkaa ajeli edestakaisin väkeä kuljettaen.

Perillä odotti tulijoita kupponen kuumaa kahvia tai mehua ”talon puolesta”. Makkaran paistajia riitti nuotion ympärillä ennen kuin n. 90 ihmistä oli saanut kärisevät makkaran suuhunsa. Hauskaa ja iloista meininkiä oli kaikille vauvasta vaariin. Nuorempi polvi jaksoi kiipeillä kallioilla, jotka antoivat juhlat puitteet tapahtumapaikalle. ”Tänne tullaan toistekin!” kuului huudahteluja. Rentoutu-neena lähdimme jatkamaan pääsiäisen viettoa.

Kevätterveisin Maikki

Ja meillä kaikilla oli niin mukavaa...

PILKKIKILPAILUT ja HIIHTOKILPAILUT

Lauantaina 23.3.2002 alkoi jo yhdeksän maissa aamulla tuoksua Livon koululla hernekeitto ja pan-nari, ja vilistää tuttuja ja aivan ennen näkemättömiäkin. Oli alkamassa pilkkikilpailut. Kilpailuihin ilmoitaututtiin koululla ja mukaan saatiin osallistumismaksua vastaan iso pussi kaloja varten sekä kilpailun säännöt.

Tunnelma oli korkealla jo ennen jäälle pääsyä, vaan kun Pöhölan Esan pyssystä pamahti lähtölau-kaus klo 10, niin vilkkaasti kävi kilpailijoiden askeleet joen jäällä; kuka meni koskenniskaan, kuka mihinkin poukamaan. Joku kairasi kerralla useamman reiän ja juoksi sitten niiden väliä. Joku sai nostella kaloja solkenaan jäälle. Ehtiköhän vaihtaa paikkaa kertaakaan?

Kello 14:sta mennessä jäälle nousi särkeä, särkeä, särkeä, kiiskiä ja iso siika. Pilkkikilpailut ovat kuulemma mukavimmat, jos kala käy pyydykseen. Näissä kilpailuissa neljä kilpailijaa pääsi yli 3 kg:n kokonaissaaliin. Ja siksikin nämä kisat järjestetään vielä monesti uudestaan.

Yhteistyökumppanit olivat lahjoittaneet runsaasti ja hyviä palkintoja. Kairat, lumikengät, halsterit, pipot ja rukkaset lämmittivät selvästi tuulisessa säässä ulkoilleita kilpailijoita. Kiitokset palkinnoista kuuluvat Anon aseelle, Iso-Syötteelle, Kontio-tuotteelle, Muona-miehelle, Nesteelle ym.

Pilkkikilpailujen tulokset:

Nuoret: 1. Mikko Kuukasjärvi 0,340kg,
2. Risto Kuukasjärvi 0,220kg,
3. Marko Tolonen 0,074kg

Naiset: 1. Alli Halkola 3,288kg,
2. Sirkka Kokko 1,172kg,
3. Hilda Haanela 0,878kg,
4. Tarja Väyrynen 0,470kg,
5. Aira Vähäkuopus 0,290kg,
6. Orvokki Leinonen 0,060kg

Miehet: 1. Asko Laajala 3,618kg,
2. Seppo Kuukasjärvi 3,536kg,
3. Vesa Teivaanmäki 3,444kg,
4. Risto Illikainen 2,000kg,
5. Toivo Kuukasjärvi 1,520kg,
6. Alpo Kukka 0,750kg,
7. Pekka Huhtela 0,370kg,
8. Yrjö Perttu 0,340kg,
9. Markku Huhtela 0,314kg,
10. Juha Karjalainen 0,276kg,
11. Jukka Puolakanaho 0,240kg

Veteraanit: 1. Pentti Vares 2,180kg,
2. Toivo Männikkö 2,010kg,
3. Lauri Jokikokko 1,862kg,
4. Simppa Jussila 1,338kg,

Kokonaiskilpailun voittajat: 1. Asko Laajala, 2. Seppo Kuukasjärvi, 3. Vesa Teivaanmäki, 4. Alli Halkola

Jottei kilpailun seuraajilla olisi aika käynyt pitkäksi, järjestettiin oheistapahtumana lasten hiihtokilpailut. Ensiksi hiihtivät alle kouluikäiset Kovalan nurkilta koululle. Keli oli aivan liian liukas helppoon pystyssä pysymiseen, joten avustajien mielestä matkan ei olisi tarvinnut olla tuota pidempi.

Sitten koululaiset hiihtivät noin puolen kilometrin ladun siten, että 1-2. luokkalaiset hiihtivät yhden kierroksen, 3-4. luokkalaiset kaksi kierrosta ja 5-6. luokkalaiset kolme kierrosta. Menossa oli sitä meininkiä, joka kilpailuun hyvin sopii: Täysillä ja hymy huuleissa.

Maalissa jokainen sai Pertun Irmalta lämmintä mehua ja karkkeja. Varsinainen palkintojen jako suoritettiin sisällä koululla. Jokainen sai palkinnon.

Hiihtokilpailujen tulokset:

TYTÖT

	Aika
alle 4-vuotiaat	
Satu Niskasaari	1,40
Kaisa Nissi	2,56
Lotta Törmänen	4,15
alle kouluikäiset	
Kirsi Salmela	0,18
Saija Salmela	0,19
Anne Puhakka	0,25
Sini Törmänen	0,26
Marjo Niskasaari	1,12
Vilja-Elina Törmänen	1,20
1-2 luokkalaiset	
Outi Juutinen	2,25
Karoliina Puhakka	2,55
3-4 luokkalaiset	
Marianne Ylilehto	4,23
Anna-Kaisa Törmänen	4,46
Leena Puhakka	5,11
5-6 luokkalaiset	
Salla Puhakka	8,20

POJAT

	Aika
alle 4-vuotiaat	
Sakari Puhakka	1,02
Ossi Puhakka	1,26
alle kouluikäiset	
Jarno Ylilehto	0,18
Marko Tolonen	0,19
1-2 luokkalaiset	
Jussi Törmänen	2,17
Sami Nissi	2,31
Ilkka Nissi	3,22
Tuomo Niskasaari	3,27
3-4 luokkalaiset	
Jukka Puhakka	4,02
Arttu Puhakka	4,24
5-6 luokkalaiset	
Mika Pekkala	6,40

Livon kalastuskunnan palsta

1. Kalastuksesta ennen isoajakoa.

Kalavetenä Livojoki ei ole merkinnyt kovinkaan suurta taloudellista turvaa sen rannoille asettuneille uudisasukkaille, koskapa Keski- Livon ensimmäisten asukkaiden on täytynyt hakea hauenkalastusvetensä latvavesien järviltä, kuten vanhat asiakirjat osoittavat. Ensimmäiset Livon verotalot, Juutinen ja Puhakka saivat hauenkalastusnautinnot Sarajärvestä, Kouvanjärvestä ja Juurikkajärvestä, Illikainen peräti Livojärvestä asti. Näistä kalastusnautinnoista talot maksoivat vuosittain tietynsuuruista, manttaalilukuun perustuvaa veroa, mutta saivat vastaavasti yksinoikeuden kalastaa kyseisillä järvillä heille merkityissä apajapaikoissa.

Tätä yksinoikeutta tosin riitti vain muutamaksi sadaksi vuodeksi, sillä uudisasutuksen leviäminen Livojoen yläjuoksulle 1600-luvun viimeisellä vuosikymmenellä toi mukanaan käräjille johtaneen riidan Sarajärven haukivesien pyyntioikeuksista. Vuoden 1690 kesäkäräjillä Livon verotalolliset Antti Juutinen ja Heikki Puhakka syyttivät Sarajärven rannalle asettanutta uudisasukasta Matti Jaakonpoika Kälkäjää tunkeutumisesta heidän kalavesilleen, joista he maksavat veroakin. Oikeus tosin kielsi Kälkäjää häiritsemästä Juutisen ja Puhakan kalastusta, mutta samalla velvoitti nimismiehen yhdessä lautamiesten kanssa katsomaan uudisasukkaalle omat apajapaikat samaisesta Sarajärvestä. Kun uudisasutus lisääntyi latvavesillä, joutuivat kaukokalastajat vähä vähältä luopumaan verokalastusoikeuksistaan ja tyytymään oman kotikylänsä kalavesiin.

Kun uudistiloja perustettiin 1700-luvun lopulla ja 1800-luvun alussa, oli vakiintunut käytäntö, että vaikka kalavesi olikin jakamaton, kullekin talolle vakiintuivat omat kalastuspaikkansa, joihin naapurilla ei ollut asiaa omine pyytöinensä. Livon isännät ovat olleet ihmeen sopuisia, tai ainakin sopineet kalavesi kiistansa keskenään, koskapa käräjäpöytäkirjoista ei löydy yhtään livolaisten keskinäistä riitajuttua kalavesistä. Lähin kalavesiriita on tiedossani vuodelta 1699 Kivarinjoen takana olevien Ohtalampien kalastusoikeudesta ja siinäkin riidassa ei ollut livolaisia, vaan molemmat osapuolet olivat kirkonkyläläisiä.

2. Isojako ja jakokunta

Vuosina 1869 -1872 toimitettu isojako muutti kalavesien omistussuhteita. Vuonna 1848 annettu isojakoasetus mahdollisti lohkokuntien jakamisen jakokuntiin jakotoimituksen helpottamiseksi.

Tähän asetukseen perustuen muodostettiin vuonna 1849 Livon jakokunta, josta muodostettiin isossajaossa kantatilat R:o 3 -15. Pellot, metsät ja niityt jaettiin, mutta vesialueet jätettiin jakamattomiksi, jakokunnan yhteisiksi kalavesiksi. Maanmittausinsinöörit pelkäsivät, ja ihan aiheestakin, kalavesistä syntyvien riitojen

ja valitusten viivyttävän kohtuuttomasti isonjaon loppuunsaattamista. Isojako oli nyt tehnyt kalavedestä jakokunnan osakkaiden yhteisen kalaveden, mutta käytännössä jatkui vielä pitkään entinen tapa, että kullakin talolla olivat omat apajapaikkansa. Tilanne vakiintui, eikä ongelmia kalaveden yhteiskäytössä ilmennyt.

3. Kalastuskunta järjestäytyy

Vuonna 1951 annettu kalastuslaki vaati kaikkia jakokuntien yhteisillä vesillä olevia kalastuskuntia järjestäytymään. Livonkylän "kyläpäällikkökin" sai asian johdosta postia. Tuli nootti nootin perästä, mutta isännät olivat vastahakoisia. Sitten kesällä 1953 silloisen Oulun läänin talousseuran kalatalousneuvoja Matti Poropudas kuulutti Livon koululle kokouksen, jossa Livon kalastuskunnan piti järjestäytymän. Mutta kuinkas kävikään?

Isännät pysyivät kannassaan ja saivat neuvon, että ainoa keino välttyä kalastuskunnan järjestäytymiseltä on anoa lääninhallitukselta vapautusta järjestäytymisestä. Kirjelmä laadittiin ja perusteltiin sillä, että Livojoki on niin huono ja vähämerkityksinen kalavesi, että kalastuskunnan järjestäytyminen tuo vain turhaa työtä ja kustannuksia. Vastausta ei tarvinnut kauan odottaa. Lääninhallituksesta tuli uhkavaatimus, että ellei Livon kalastuskunta järjestäydy vuoden 1953 loppuun mennessä, asettaa lääninhallitus Livon jakokunnan kalavedet 10 vuoden kalastuskieltoon. "Selkä seinää vasten" tilanteessa isännät kutsuivat Poro-Matin paikalle joulukuun 9:neksi päiväksi 1953 ja kalastuskunta järjestäytyi. Esimieheksi valittiin "Visalainen" eli Kustaa Illikainen, varaesimieheksi Kustaa Perttu ja sihteeriksi Juho Kokko. Lääninhallitus vahvisti kalastuskunnan mallisäännöt 22.4.1954 ja näin pakolliset kuviot oli täytetty ja kalastuskunta nukahti kahdeksikymmeneksi viideksi vuodeksi.

Kun sitten uitto oli syksyllä 1959 laittomasti ja luvottomasti perkannut kaikki Livojoen kosket ja kun sitten pitkällisen vesioikeusprosessin jälkeen saatiin tietää, että uittoyhdistys oli tuomittu maksamaan kalastuskunnille kalakorvauksia, mutta jotta kalastuskunta voisi ottaa korvausrahat vastaan, sen täytyisi olla järjestäytynyt. Kokous kutsuttiin koolle ja 30. päivänä maaliskuuta 1980 kalastuskunta järjestäytyi uudelleen. Esimieheksi valittiin nyt Otto Kustaanpoika Illikainen. Hän hoitelikin tarmokkaasti tehtävänsä kymmenen vuotta. Hänen jälkeensä esimiehen pestiä hoiti Yrjö Perttu, samoin kymmenen vuotta.

4. Kalastuskunnasta osakaskunnaksi

Vuoden 2001 alusta astui voimaan uudistettu yhteisaluelaki, jolla kumottiin vuoden 1983 kalastuslaista kalastuskuntia koskevat pykälät ja sisällytettiin ne yhteisaluelakiin. Kun jakokunta ja sen osakastenkokous hallinnoi jakokunnan yhteistä vesialuetta, niin vuosien 1951 ja 1983 kalastuslakien tarkoittamat kalastuskunnat olivat vain kalastuksen käytännön järjestelystä vastaava elin. Nyt uusi yhteisaluelaki antaa kalastuskunnalle (yhteisalueen osakaskunnalle, sen osakastenkokoukselle ja kuusimiehille hoitokunnalle) oikeuden päättää kaikista yhteistä vesialuetta koskevista asioista. Jakokunnan ja sen hoitokunnan tehtäväksi jää edelleen jakokunnan yhteisten maa-alueiden hallinta.

Livon yhteisalueen osakaskunnan/kalastuskunnan tämänhetkinen hoitokunta (johtokunta) on seuraavanlainen:

puheenjohtaja on Niilo Kokko
varapuheenjohtaja Yrjö Niskala.

Muut hoitokunnan jäsenet:

Paavo Niskala, Eero Niemi, Aaro Perttu ja Heimo Uusi-Illikainen.

Livon osakaskunnan/kalastuskunnan kalastuslupien hinnat vuodelle 2002:

Verkkolupa	osakas	5 merkkiä	á 1:00 euroa/kpl
	huvila-asukas	2	á 1:50 euroa/kpl
Katiskalupa	osakas	5	á 1:00 euroa/kpl
	huvila-asukas	2	á 1:50 euroa/kpl
Haukikoukut	osakas	10 koukkua	á 0:20 euroa/kpl
	huvila-asukas	5	á 0:40 euroa/kpl
Uistinlupa	osakas	koko kausi	2:00 euroa
	huvila-asukas	koko kausi	4:00 euroa
	ulkopuoliset (vieraslupa)	2 vrk	4:00 euroa
		1 kuukausi	7:00 euroa
	koko kausi	14:00 euroa	

Kalastuslupien myynti:

Aarne Vähäkuopus	Kirsiojantie 27	p. (08) 836 643
Livon kesäkioski	Livon koulu, Kirsiojantie 31	p. (08) 823 164
Niilo Kokko	Kirsiojantie 214	p. (08) 836 628
Yrjö Niskala	Sarakyläntie 2807, 93225 Pärjänsuo	p. (08) 834 437

ELETÄÄNHÄN SITÄ NYTTENNI

Livon kylän ehommaksi elämäksi

Livon kyläsuunnitelmaa toteuttava kylähanke on hyvässä vauhdissa. Tähän mennessä on säilytty hyvin aikataulussa, ja hyvältä näyttää tulevaisuuskin. Hanke toteuttaa JoMMan eli Jokivarsien moderni maaseutu- toimintaryhmän tavoitteita.

Hankkeessa toteutettavat kokonaisuudet ovat

- 1) **Palvelu- ja elinkeinokysely** kyläläisille, mökkiläisille ja kaikille Livon kylän palveluista ja elinmahdollisuuksista kiinnostuneille,
- 2) **Tietotupa** eli livolaisten ja Livon ystävien yhteinen toimisto Livon koululla ja
- 3) **Livon vanhan sahan ja myllyn** osien kokoaminen nähtävyydeksi myllypals-talle Pistelinkosken rannalle.

Kyläkyselyyn vastattiin aktiivisesti. Kiitokset siitä kaikille vastanneille! Kylältä löytyi parannettavia palveluita ja toimeliasta työvoimaa palveluiden parantajiksi. Tänä keväänä ja kesänä on ainutlaatuinen mahdollisuus testata ja miettiä pidemmälle mieleen nousevia yritysideoita. Kylähankeeseen on nimittäin budjetoitu ainakin kymmenelle ensiksi eh-tivälle henkilökohtainen yritysideoa testausmahdollisuus.

Jos nyt tai lähivuosina olet aloittamassa uutta tai uudistamassa esim. maa- ja metsätalo- usyritystäsi, niin nyt kannattaa käyttää yritysasiantuntijoiden apua sen suunnitteluun. Myös osuuskunta-ajatuksia on monen mieleen noussut, joten näistä järjestämme myös yhteisen koulutuspäivän la 4.5.2002 klo 9-16 Livon koululla.

Tietotupaan on hankittu nykyaikaisen toimistotyön vaatimat työkalut: Internet- yhteydellä (ISDN) varustettu tehokas tietokone, tulostin, skanneri, kopiokone, faksi ja puhelin. Nämä on tarkoitettu jokaisen livolaisen ja Livolla vierailevan käyttöön kulu- korvausta vastaan. Hinnat ovat erittäin kohtuulliset. Esimerkiksi kopioiden ja tulosteiden hinnat ovat 0,12 €/kpl.

Livon vanhan sahan ja myllyn osia on säilynyt Livolla useissa paikoissa, ja niistä on tarkoitus koota nähtävyys. Ensivaiheessa valetaan betonilaatta, johon valurautaiset osat kiinnitetään. Nähtävyydelle tehdään myös opaskyltti, johon kootaan historiatietoa myl- lyn toiminnasta 1900-luvun alkupuolelta. Tulvan laskeuduttua aletaan osia kuljettaa tal- koilla rakennuspaikalle myllypalsalle joen pohjoispuolelle. Rakennustyöt on tarkoitus saada valmiiksi alkukesästä. Noin 22 000 mk eli 3700 € jää Livokas ry:n maksettavaksi yli 100 000 mk:n hankebudjetista. Sen kokoon saamiseksi Livokas ry järjestää tilaisuuk- sia ja suuret kesäarpajaiset, jossa päävoittona saunamökki.

Livon maa- ja kotitalousnaiset

Livon naisosaston toiminta on alkanut 21.3.1926.

Osaston perustamiskokous on ollut 21.2.1937. Kokoukseen osallistui 10 naista.

Maa- ja kotitalousnaiset pitävät käsityöiltoja yleensä jäsenten kodeissa, mutta voivat kokoontua myös muiden luona. Siellä kudotaan ja virkataan sukkaa, lapasia, sängynpeitteitä ym. He myös pitävät käsityöilloissa arpajaiset joissa arvotaan yleensä käsitöitä, mutta myös pieniä koriste-esineitä. Tavan mukaan illan emäntä tarjoaa kahvit. Keväisin ja syksyisin on kevät- ja syyskokous. Ja siinä samalla heillä on ruokakurssi. He ovat mukana keväisin tienvarsisiiivouksessa. Osaston naisille he järjestävät joulujuhlan. Maatalousnaisilla on vuokrattava myös astioita ja kangaspuut.

Maa- ja kotitalousnaiset tekevät myös retkiä. Joskus he käyvät uimahallissa, joskus kauempanakin, mm. Rokualla.

Jäsenmaksu on 3 €/vuosi.

Viime vuoden toimintaamme kuului käsityöillat, joulujuhla, liharuokakurssi ja broilerikurssi. Keväällä pidimme jokavuotiset siivoustalkoot ja osallistuimme kävelykampanjaan johon kertyi kilometrejä 17 497 km.

Olemme koonneet välillä auton täyteen naisia ja käyneet rentoutumassa Pudasjärvellä Puikkarisissa. Muutama on käynyt kesäretkellä Helsingissä. Osa on osallistunut Saariselällä luontais-tuotemessuille.

Tämän vuoden suunnitelmiin kuuluu keväällä pidettävä ulkoruokakurssi, sienten poimijan koulutuskurssi tai kalakurssi. Ja edelleen täytyy aina silloin tällöin käydä virkistäytymässä Puikkarisissa, retkillä ja kierrämme ompeluilloissa.

Toukokuussa siivoamme taas tienvarret ja illan päätteeksi vietämme nuotioiltaa, paistamme makkaraa ja juomme kahvia.

Tällä hetkellä jäseniä on noin 30. On ollut mukavaa huomata että olemme saaneet nuoria mukaan toimintaamme. Tervetuloa edelleenkin.

Johtokunnan jäsenet:

Juntti Terttu puheenjohtaja
Tuovila Pirjo sihteeri
Salmela Ulla rahastonhoitaja
Salmela Anja
Perttu Maire
Riihiaho Esteri

Mukavaa kesää kaikille ja syksyllä jatkamme taas toimintaamme!

Terttu ja Ulla

Livon metsästysseura ry

Livon metsästysseura on perustettu vuonna 1976. Riistanhoito on kehittynyt vuosi vuodelta eli se on monen livolaisen miehen ja jopa naisen yksi tärkeimmistä ja suosituimmista harrastusmuodoista, sillä Livolla on erittäin hyvät riistanhoitoalueet. Jäseniä metsästysseurassa on 96, joka on erittäin korkea ajatellen Livon asukaslukuun nähden. Metsästysseuralla on vuokrataa käytössä 6100 hehtaaria, ja on kasvusuunnassa.

Metsästysseuran tärkeimpiä tehtäviä on säilyttää riistakanta hyvänä, joten siihen panostetaan vuosi vuodelta enemmän. Tulevana kesänä rakennetaan metsäkanalintujen ruokinta-automaatteja, jotka siirretään syksyllä maastoon. Automaateilla turvataan metsäkanalintujen talvehtiminen. Yksi tärkeä elementti metsäkanalintujen lisääntymiseen on pitää pienpedot kurissa. Esimerkiksi kettujen ja minkkien pyyntiä tullaan lisäämään. Jäniskanta on alueella hyvä. Siihen vaikuttaa talviruokinta.

Uutena investointina seura hankki kevättalvella ilmakiväärin kiikareineen, jolla voi käydä treenaamassa pienoishirvirataan maanantai-iltaisin Livon koululla. Livon metsästysseuraan pääsee jäseneksi kun asuu Livolla tai on maata Livolla jonka on vuokrannut metsästysseuran käyttöön.

Livon metsästysseura toimii aktiivisesti ympäri vuoden mm. järjestämällä erilaisia tapahtumia. Suurimpana yhteistyökumppanina on Livokas ry, jonka kanssa järjestetään yhdessä mm. pilkkikisoja, hiihtoretkeä sekä kesäisin tanssitapahtumia ym.

Metsästysseuran puheenjohtaja
Vesa Salmela

Metsästysseuran porukkaa 30.10.1977

Livon tietotupa

Livon tietotupa on Livokas ry:n ylläpitämä toimisto, jota kyläläiset ja mökkiläiset voivat käyttää. Tietotupaa voi käyttää mm. internetissä surffailuun, faksien lähettämiseen ja vastaanottamiseen, kopiointiin. Myös erilaisten hakemusten tai vaikka ansioluettelon kirjoittaminen ja tulostaminen tietokoneella onnistuu. Tietotuvalla voi myös tehdä suurennoksia vaikkapa valokuvista. Koska Tietotuvalla on internet-yhteys, voi siellä käydä maksamassa laskuja, edellyttäen että asiakkaalla on tunnukset verkkopankkiin, käyttää sähköpostia tai vaikka käydä ostoksilla verkkokaupoissa. Ja jos tietokonetta ei ole ennen käyttänyt, niin Tietotuvalla on päivisin henkilö, jolta voi kysyä neuvoja.

Pudasjärven kunta on luvannut Tietotuvalle viisi tietokonetta lisää ja niiden pitäisi tulla kevään aikana. Ne on tarkoitus kytkeä verkkoon, joten useampi henkilö voi käyttää verkkopalveluja yhtä aikaa. Myös pienimuotoista koulutusta olisi tarkoitus järjestää sellaisille, jotka eivät ole olleet tietokoneen kanssa ennen tekemisissä.

Tietotupa on auki maanantaista perjantaihin kello 12.00 - 15.00. Ja tutustuminenhan ei maksa mitään, joten tervetuloa käymään ja katsomaan.

Terveisin Tomi

Livolla jumpataan

Taas koittaa odotettu keskiviikkoilta, niin, onhan se saunailta ja pikku lauantai.

Mutta meille ”jumppanaisille” se on jumppailta. Kello lähentelee seitsemää, pitää kohta lähteä katsomaan, ketä kaikkia on taas tullut paikalle ja joko Eija, meidän ohjaaja on tullut. Ala-Livoltakin on tytöt, Helinä, Virve, Hannele ja Anni-Inkeri jo saapuneet. On mukava vaihtaa kuulumisia. Ja onhan täällä myös Aino, Terttu, Liisa, Esteri ja Maila.

Sitten vedetään ne (makeat) jumppatrikoot ylle ja pehmeät jumppamatot alle ja jumppaamaan. Alkulämmitykset alkaa yks kaks ja reippaasti liikkeelle... Pitkäkseen mahalleen ja vatsalihakset venytykseen, alkaa jo tulla hiki, mukavaa. Sitten vielä ylös ja kädet ja muu vartalo liikkeelle, että kaikki paikat saavat liikettä.

Sitten se ihana loppuvenytys alkaa. Tuo ihana rauhallinen musiikki saa mielen rauhalliseksi ja ajatus lepää, olo on onnellinen tässä hetkessä. Kohta kuuluu Eijan hyvänkotimatkan toivotukset ja me kiitämme illasta, mukavasta jumppahetkestä. On taas ollut mukavaa olla yhdessä ja nauttia toisten seurasta, ensiviikolla taas tavataan. Hyvää yötä kaikille!

Kiitokset Eijalle ja muille ystäville!

Jumppaamisiin t: Ulla

Rauhanyhdistyksen työsaralta

Pohjoisen elävän kristillisyyden, lestadiolaisuudeksi kutsutun herätysliikkeen leviämisestä Livon kylälle ei löydy kovinkaan runsaasti kirjallista tietoa, enemmänkin perimätietoa, joka ei siis voi olla kaikenkattavaa ja kovin luotettavaa. Yritän kuitenkin tarkastella Livon kylän historiaa tästäkin näkökulmasta niiden tietojen pohjalta, mitä olen asioista onnistunut hankkimaan. Kun haluamme tietoa Livon ensimmäisistä uskovaisista, ainoa luotettava lähde löytyy arkistojen kätköissä säilyneistä vanhoista Siionin Lähetyslehdistä. Sen ajan tapa oli kirjoittaa Lähetyslehden vanhoista uskovaisista heidän kuoltuaan muistokirjoitus eli negrologi. Samuli Pentikäisen Kirkkohistorian laudaturtyössä on maininta, että ensimmäinen uskovainen Livolla oli Reeta Koivula. Hän on käsittänyt elävän uskon jo v.1861. Onko hän sama henkilö, joka toisessa lähteessä sanotaan Reeta Haanelaksi s.1829, k.1893. Sitten löytyy jo varmempaa tietoa, kun kerrotaan Erika Pertun(s.1843, k.1921) ja Kalle Pertun k.1914, tulleen elävään uskoon vuonna 1870. Seuraavat uskovaiset olivat muistokirjoitusten perusteella Reeta Juutinen, Anna Illikainen, Anna Saarikoski, Juho Nurmela, Reeta Kyngäs, Reeta Koivukangas, Ruusa Salmela ym. ym.

Lestadiolaisuuden leviämisuunta oli pohjoisesta etelään päin ja Livo sijaitsi siinä suhteessa hyvin otollisessa paikassa. Kulkihan kylän halki paljonkäytetty Pohjanperän talvitie, "Posiolaisten valtatieksi" kutsuttu, jota käyttivät kaikki nykyisen Ranuan kylät, lisäksi Posion Kitkan ja Kuolajärven lapinkylät. Yksi haara kulki Kemijokivarteen Pekkalaan ja sieltä Kemijärvelle asti. Alkuaikojen saarnamiehetkin olivat luonnollisesti pohjoisen suunnalta tulleita. Perimätiedon mukaan varhaisimmat puhujat olivat Kemijärveltä Juho Kieski ja Kalle Heliste, sekä Risto Lohi, "Miekka-Kristo" Ranualta, myöhemmin Ville Parpala, Jaakko Kannainen, Aadolf Suoraniemi, Juho Näppä, Kalle Timonen ym.

Edellä mainittu "Posiolaisten valtatie" mahdollisti senkin, että lestadiolaisen herätysliikkeen alkuaikojen johtohahmo Juhani Raattamaa poikkesi Livolla. Pääsiäisen v.1884 Raattamaa oli Pudasjärven pappilassa puhujien yhteisessä neuvonpidossa. Seppo Lohi kirjassaan Pohjolan Kristillisuus kertoo Raattamaan menneen sieltä Posiolaisten valtatie Simojärven Saarelaan ja sieltä Ranuan Miekkalaan. Pitikö hän Livolla seuroja? Siitä lähteet eivät kerro.

Joskus 1900-luvun alkupuolella livolaiset saivat omallekin kylälle puhujan, kun Kalle Juutinen asetettiin puhujaksi. Sen ajan tavan mukaan seuroja pidettiin viikkokin yhteen menoon, kun kylälle saatiin vierailevia puhujia. Talvella kokoonnuttiin lauluseuroihin lähes joka sunnuntai-ilta. Väkeä oli aina pirtintäydeltä.

Ennen sotia kylälle perustettiin seuratoimikunta, joka edelsi sotien jälkeen perustettua Rauhanyhdistystä seurojen järjestäjänä.

Rauhanyhdistys perustetaan

Livon Rauhanyhdistyksen perustava kokous pidettiin Mäkelässä 25. päivänä heinäkuuta 1948. Johtokuntaan valittiin Kalle Juutinen, Aukusti Lybeck, Juho Kokko, Kustaa Perttu, Eevert Perttu, Jaakko Uusi-Illikainen, Juho Tolonen, Anna Siuruainen ja Hilda Nissi. Kun johtokunta järjestäytyi,

tuli Kalle Juutisesta rauhanyhdistyksen pitkäaikainen puheenjohtaja ja samalla rahastonhoitaja. Juho Kokko valittiin varapuheenjohtajaksi ja Aukusti Lybeck sihteeriksi.

Mikä sitten on Rauhanyhdistys ja mikä on sen toimintaperiaate ja toiminnan tarkoitus? Siihen antaa vastauksen yhdistyksen sääntöjen 2 §, josta katkelma:

Yhdistyksen tarkoituksena on herättää ja elvyttää kristillistä uskonelämää sekä edistää kristilliseveellisten elämäntapojen, kansanraittiuuden ja isänmaallisen mielen vakiinnuttamista kansan keskuudessa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys:

- tekee sisälähetystyötä järjestämällä Pyhän Raamatun ja evankelisluterilaisen uskon, tunnustuksen ja opin pohjalla hartausseuroja, joihin kaikilla on vapaa pääsy.
- tekee ja tukee lapsi- nuoriso ja raittiustyötä.
- levittää omaksumansa hengen mukaista kirjallisuutta, sanoma- ja aikakauslehtiä, äänitteitä sekä muita kustanteita.

Niin kuin jo säännöissäkin selvästi ilmaistaan, ovat kaikki Rauhanyhdistyksen järjestämät tilaisuudet kaikille avoimia ja kovasti kaipaankin niitä "vanhoja hyviä aikoja", jolloin seurapiritit täyttyivät aina viimeistä istumapaikka myöten ja erikoisella lämmöllä muistelen niitä talvisia lauluseurailtoja, kun kokoonnuttiin yhdessä laulamaan Siionin lauluja ja virsiä. Mietitäänpä yhdessä, miten tämän perinteen elvyttäminen yhdessä meiltä onnistuisi? Esimerkiksi yhteisen toimintakeskuksemme, koulun erinomaisia tiloja voisimme talvikuukausina hyödyntää tähän tarkoitukseen.

Tämän vuoden toimintasuunnitelmasta

Vielä tämän kevään aikana on tarkoitus järjestää koululla lauluseurat, joiden kahvilatulot lahjoitetaan Kristillisten kansanopistojen työn tukemiseen. Samoin joskus toukokuun lopulla pidetään myyjäiset oman yhdistyksen työn hyväksi. Heinäkuun 20. ja 21. päivänä järjestetään koululla perinteiset kesäseurat, lauantaina iltaseurat kello 18.00 ja sunnuntaina päivä- ja iltaseurat. Myöskin kesäretkestä on tullut jo perinne. Vuosikokouksessa päätettiin retken järjestämisestä tänäkin vuonna, mutta retkikohde ja ajankohta ovat vielä päättämättä. Syksyllä järjestämme myyjäiset opistotyön hyväksi ja oman yhdistyksen myyjäiset joulumyyjäisten merkeissä. Ja olin jo melkein unohtaa, että oli tarkoitus yhdessä kyläseuran kanssa järjestää koskenrantalaavulla yhteinen ulkoilmatapahtuma jos sää sallii ja sateen sattuessa sisällä.

Tämänhetkinen Livon Rauhanyhdistyksen johtokunta toimii seuraavassa kokoonpanossa:

Puheenjohtajana Aaro Perttu, sihteerinä Niilo Kokko, varapuheenjohtajana Pekka Törmänen ja taloudenhoitajana Jarmo Puhakka.

Muina johtokunnan jäseninä ovat Liisa Juutinen, Irja Niemi, Eila Veteläinen ja Esteri Nissi.

Yhdistyksen jäsenmäärä on tällä hetkellä 32 yli 15-vuotiasta jäsentä. Enimmillään jäseniä oli heti yhdistyksen perustamisen jälkeen, peräti 102 jäsentä. Ihmisten muuttaminen työn ja opiskelun perässä näkyy myöskin Rauhanyhdistyksen jäsenluvuissa.

Toivotan kaikille hyvää kesää ja hyvää loppuvuotta! Ja samalla myös toivotan kaikki kyläläiset niin kuin myöskin mökkiläisetkin tervetulleiksi Livon Rauhanyhdistyksen järjestämiin tilaisuuksiin!

Livon Rauhanyhdistys ry

Vuoden livolainen vuonna 2001

Aaro Perttu: paljasjalkainen, täysi-ikäinen livolainen!

- Aaro Perttu on syntynyt, kasvanut ja käynyt koulunsa Livolla.
- suurin osa työkäkin on kulunut Livon maisemissa.
- koulun loputtua n. 16-17- vuoden iässä hän aloitti savottahommat.
- kauimpana savotat olivat Sodankylän Sattasessa.
- Livojoen uitossakin hän ennätti olla useampanakin keväänä. Uiton hommissa piti joskus käydä joskus uimasillakin. Kerrankin ruuhkaa purkaessa lautta äkkiä laukesi ja ei muuta kuin veteen vaikka kuinka yritti tukeilla juosta. Hyvä kun tukkien alta sai räpiköityä rannalle.
- vuonna 1962 ajettuaan ajokortin Aaro Perttu sai työtä kuorma-auton ja Korkön leipäauton kuljettajana.
- vaimo löytyi Yli-Livolta, Taimi Luokkanen. Oma auto ei silloin ollut ja tyttäriässä piti kulkea polkupyörällä.
- perheeseen syntyi yksi tytär ja lapsenlapsia onkin sitten jo 6, 4 tyttöä ja 2 poikaa.
- vuonna 1970 alkoi Aaro Pertulla ”pitkänlinjan” ajo Nevakiven autolla.
- vuonna 2000 helmikuussa hän pääsi täysin palvelleena, n.30 vuotta, eläkkeelle.
- kaikenlaista puuhaa on eläkeläisellä riittänyt. Aika kuluu pirtissä ja ulkona. Porojen parissa-kin menee aikaa, vaikka onkin harrastelija. Kesäaikaan tehdään poroille talviruokaa ja talvella ne ovat n. 3 kk tarhassa, tammi-maaliskuu.
- pitäähän mummun ja papan ehtiä leikkimään myös lastenlasten kanssa.

Kysyessäni: ”Mitä nyt kuuluu?” kuuluu vastaus: ”Mitäpä tässä – kevät parrailaan. Eletään parasta vuodenaikaa. Mukavaa kun Livolla taas touhutaan, uudet tuulet puhaltavat. Livokas ry:n myötä on saatu EU- rahoitusta ja Livolaisille työttömille työtä. Piristyy mukaan tässä vanhemmatkin.”

Hyvää jatkoa ja terveyttä ennen kaikkea vuoden livolaiselle!

Terveisin Maikki

RAUHANTURVAAJANA AFGANISTANISSA

Päivä valkenee Kabulissa, Afganistanin pääkaupungissa. Aurinko nousee vuorten takaa ja lämmittää ilmaa, joka on vielä viileä yön jäljiltä. Ilmassa näkyy ja maistuu yön jäljiltä asuntojen lämmityksessä syntynyt savu, varhaisimmat työläiset tuovat jo kojujaan katujen varsille.

Tämäkin aamu on monelle lapselle vielä vähän jännittävä, on taas aika jolloin pääsee kouluun. Afganistanissa ei ole kouluja käyty noin 4 vuoteen, edesmenneen Talebanhallinnon asettamien sääntöjen seurauksena.

Rauhanturvaajien tulo näkyy lasten koulujen alkamisen lisäksi myös katukuvassa, vihreät maastoautot ISAF-logolla varustettuna rauhoittavat Kabulin liikennettä ja luovat yleistä turvallisuuden tunnetta kaupunkiin tuleville ihmisille. Vaikka sotilaiden tehtävänä ei olekaan toimia poliisina, paikalliset toimivat annettujen ohjeiden mukaisesti.

Koulun alkaminen jännittää.

Suomalaisten rauhanturvaajien tehtävä Afganistanissa on perinteisestä rauhanturvaamisesta hyvinkin paljon poikkeavaa, jo ulkoisestikin. Toki perinteinen maastopuku on säilytetty, mutta ase pidetään takin alla suojassa, ikään kuin piilossa kertomassa ihmisille, että emme aio käyttää sitä ketään teitä vastaan.

Kabulin aamuliikennettä.

Suomalaisen rauhanturvaajan olkavartta koristaa pieni valkoinen nauha, jossa lukee CIMIC. Nauhan tarkoituksena on kertoa, että rauhanturvaaja kuuluu joukkioon, joka tekee siviili-sotilasyhteistyötä.

Siviili-sotilasyhteistyö on ohjaavaa, koordinoivaa toimintaa suoraan niillä paikoilla, joissa apua tarvitaan. Monet sodan runtelemat paikat, kuten koulut ja sairaalat, kaipaavat kunnostamista. Vesijohdot ovat poikki, katto romahtanut tai seinä on kranaatin rikkoma. Rikkoutuneiden talojen lisäksi myös tiet kaipaavat kunnostamista. Liikkuminen kylästä toiseen voi katketa rikutun tien lisäksi myös jokuomaan, josta on silta räjäytetty sodan aikana pois.

CIMIC-työ toimii koordinaattorina ulkomaisen avun ja paikallisen tarpeen välillä ohjaten avun tulon oikeaan kouluun, oikeaan sairaalaan tai jopa sillan rakentamiseen. Suomalaisen joukosta löytyy ammattilaisia sähkö-, rakennus-, lääkintä- sekä monilta muilta aloilta. Ammattitaito joutuu todelliselle koetukselle yritettäessä löytää ratkaisua kohteiden kunnostamiseen, ottaen huomioon paikalliset olosuhteet, rahoitukset ja käytettävät materiaalit. Ja tietenkin työtä tekemään palkataan kylän omia miehiä, jotta tieto rakennustavoista säilyy myös rauhanturvaajien lähdettyä.

Marko Ojala

Viherpeukalopalsta

Elämme juuri nyt sitä vuodenaikaa, jolloin Viherpeukalot valmistautuvat kovalla kiireellä tulevaan kasvukauteen. Ammattilaiset ovat tietenkin asia erikseen, mutta jos katselemme asiaa tavallisen Matti Meikäläisen näkövinkkelistä, niin kaikki etelänpuolen ikkunalustat ovat apupöydillä olevia taimilaatikoita täynnä. Harrastelija, joka ei ole investoinut kasvihuoneisiin, joutuu esikasvatamaan taimet sisätiloissa.

Mitä sitten kannattaa esikasvattaa sisällä? Siihen ei löydy yksiselitteistä vastausta. Makuasia, joka on kiinni itse kunkin mieltymyksistä. Koristekasveista asteri on kiitollinen kesäkukka, mutta ei ehdi meidän leveysasteillamme ilman esikasvatusta, kukkimaan ennen syksyä. Hyötykasveista mielestäni tärkeimpiä kasvatettavia ovat purjo, parsakaali, mukulaselleri, ruusukaali ja kurpitsa, jotka tarvitsevat esikasvatuksen. Lehtikaalta sen sijaan ei kannata kasvattaa sisällä, koska se ehtii aivan hyvin harson alla suoraan pellolle kylvettynäkin. Harson muistakin hyvistä puolista lisää tuonnempana.

Lumien ja roudan sulettua päästään sitten tositouhuun kasvimaalle. Pientä puutarhapalstaa viljelevällä viherpeukalolla on harvoin "sulaa" peltoa kovinkaan suuria aloja. Sen verran pitäisi peltoa kuitenkin olla, että puolet pellostä voitaisiin kesannoida, eli pitää lepovuorossa. On hyödyllistä piirtää joka kesä kylvöalasta tarkka kartta, jotta eri kasvien suhteen voitaisiin noudattaa tietyn kaavan mukaista vuoroviljelyä. Kun peruna on meillä jokaisella kasvimaan tärkein kasvi ja se tykkää happamasta maasta, on hyvä lisätä perunamaahan kalkitsematonta turvetta, jos edellisenä kesänä on kasvatettu vähemmän happamuutta sietäviä kasveja. Lantun viljelyssä on oltava erityisen tarkkana, että kasvatusta- paikkaa vaihdetaan vuosittain. Muuten möhöjuuri- niminen kasvitauti voi saastuttaa koko pellon. Tämä sama pätee myös muihin ristikukkaisiin, kuten kukka-, ruusu-, parsa- ja lehtikaaliin.

Kartta on tarpeen tehdä ja säilyttää myös tulevia kesiä varten. Kevätmuokkauksessa puutarhajyrin (5 hv:n moottorilla) on verraton apu pienpalstan viljelijälle. Sen avulla pääsee aikaisin keväällä pellolle ja pelto kuivahtaa muokattuna nopeammin, eikä talleannu kovaksi, kuten traktorilla pieniä peltotilkkuja muokatessa tuppaa käymään. Liian aikaisin ei silti pitäisi kiirehtiä kylvämään, jotta maa ehtisi hieman lämpenemään, valkosipuli tekee poikkeuksen, jos sitä ei ole istutettu jo syksyllä. Valkosipulin kynnet muuten pitikin laittaa jääkaappiin "kylmäkäsitteilyyn" jo huhtikuun puolella välissä.

Ja sitten vain tekemään kylvösuunnitelmaa. Kannattaa ryhmitellä kasvit niiden kasvukorkeuden mukaan ja myöskin suunnitella ryhmät sen mukaan, tulevatko kasvit harson alle, esimerkiksi sipuli ei tykkää oikein

harson alla. Ristikukkaisille harso on lähes välttämättömyys kaalikoin ym. tuholaiden torjumiseksi. Harso edistää myös kasvua. Esimerkiksi lehtikaali ennättää kyllä avomaalle kylvettynä ja kestää syksyllä koviakin hallaöitä. Harson reunat vaan tiukasti multaa vasten, etteivät tuholaiset pääse alle.

Lannoitus kannattaa hoitaa jo syksyllä, samoin kalkitus. Kompostointi on kotipuutarhurin opetettava ihan ensi töikseen. Lähelle kasvimaata laitetaan kaksi kompostikehikkoa, toinen toimii keräilykehikkona ja toinen lämpöeristetty varsinaisena kompostina, mutta siitä joskus myöhemmin lisää.

Toinen keino harson ohella on käyttää esimerkiksi ruohonleikkuusta saatava leikkuujäte katteena. Itsekeräävästä leikkurista vain ruohopussi kasvimaalle ja pihamaan leikkuujäte porkkanapenkien katteeksi. Se säästää rikkaruohojen kitkemistyöltä, pitää maan kosteana ja toimii samalla kompostin tavoin lannoitteena, kun se syksyllä kynnetään mullan sekaan.

Jos kasvimaan peltoala on useampia aareja, on kasvimaalle välttämättä oltava jonkinlainen kastelu-järjestelmä, sillä varsinkin itämisvaiheessa pitkät poudat aikaansaavat huonon ja epätasaisen itämisen ilman keinokastelua. Minä olen ratkaissut kasteluongelman polttomoottoripumpulla ja letkulla. Pumppu joen rantaan, polttoainetta tankkiin ja moottori käyntiin. Kastelu käy vaivattomasti.

Mitä sitten kannattaa kotipuutarhassa kasvattaa? Taas ollaan makuasioiden kimpussa. Se jokamiehen perusvalikko lähtee tietysti porkkanasta. Sitten punajuuri, lanttu, nauris, palsternakka ja yrtilkasveista tilli, persilja ja erilaiset salaattit. Kaalikasveista parsakaali ja lehtikaali ovat ehdottomia. Ruusukaalikin, mutta taimet kannattaa ostaa kasvihuoneelta, jos ei ole omaa kasvihuonetta. Sipuleista valkosipuli on se ensimmäinen istutettava. Purjo vaatii taimikasvatuksen, mutta kannattaa kyllä kokeilla. Ryvässipuli ja punainen salottisipuli ovat niitä perussipuleita. Parhaiten satoa antava sipuli on taimitarhoilta ja tavarataloista myytävä, yhden sipulin kasvava Kepasipuli. Jokaiseen kasvimaan on tietysti istutettu muutama ruohosipulitupas ja erittäin kiitollinen kasvatettava on ilmasipuli, monivuotinen sekin, kuten ruohosipulikin. Ilmasipuli talvehtii hyvin ja kasvaa aikaisin kevätkesällä heti roudan sulettua vankat kaalit, joita voi muiden sipulien puutteessa käyttää monopuolisesti ruuanlaitossa ja on helppo lisätä kasvustoa istuttamalla naattien latvaan kasvavia ilmasipuleita maahan syksyllä ennen maan routautumista.

Tomaatinkaan viljelyä ei kannata kokonaan unohtaa, vaikka ei kasvihuonetta omistaisikaan. Nykyään on kehitelty Ruukku- ja amppeli tomaattilajikkeita. Jos kotisi ulkokuisti sattuu sijaitsemaan etelän puolella, tuulelta suojassa, niin mikä, ettei kannattaisi kokeilla muutamia taimia.

Ja myös amppelimansikkaa. Mansikastapa tulikin mieleen, että eihän kasvimaata ole kasvimaata ilman pientä mansikkamaata. Usein olen kuullut sanottavan, että mansikan viljely vaatii melkein apteekkarin taidot ja pätevyyden. Näin asia tietenkin onkin, kun kaupallisessa mielessä asiaan paneutuu. Mikään ei kuitenkaan estä kotipuutarhuria kokeilemasta myös mansikan kasvatusta ja aivan samaan tapaan juuresten ja yrttien kasvatuksesta. Ilman minkäänlaista pohjakoulutusta

touhu on vähän niin kuin hakuammuntaa, mutta eihän kotipuutarhuri korkealta kaadu, vaikkei kaikki ihan nappiin onnistukaan. Siitä vaan kokeilemaan.

Mitä tästä kaikesta saat vaivan palkkaa? Työtä, työtä ja taas työtä. Rikkaruohojen kitkemistä kyllä kotipuutarhassa riittää. Ja kustannuksia ei kannata laskea aivan tarkkaan. Puutarhajyrsein, kastelupumppu, biolan- lannat ym. tykötarpeet. Kun "akka-auralla" istuttaa keväällä perunat ja kuokalla ne kaivaa syksyllä, niin omalle työlle ei kannata laskea hintaa. Halvemmalla perunat saisi marketin juurespisteestä. Ja on asiassa se toinenkin puoli: Kun itse kasvattaa, saa myös sitä, "mitä tilaa". Kun on joskus perehtynyt kemikaalienkin käyttöön rikkakasvien, tuhohyönteisten ja kasvitautien torjunnassa, osaa kyllä arvostaa oman kasvimaan tuotteita. Ja eihän kotipuutarhurin tarvitse odotella syksyä päästäkseen nauttimaan oman pellon antimista. Harson alla kasvatettu peruna on jo heinäkuun alusta lähtien syömäkelpoista.

Salaatit joutuvat jo juhannukseksi. Ja entäs mansikat? Väittääkö joku, että Suonenjokelaiset ovat ihan yhtä maukkaita, kuin omasta maasta vasta poimitut? Jos näin väität, niin tervetuloa maistamaan.

Hyvää kesää kaikille toivottaa
Niilo ja Liisa Kokko

Kyläluuta

Vuonna 1996 kiersi ”kyläluuta” Livojokivartta talosta taloon. Hämmästyttävää, miten runosuoni oli kukkinut mukana kulkevassa vihkosessa. Sanansäilää siis löytyy, kunhan sitä ei panna vakan alle.

Kuvassa Ulla Salmela vie luutaa Naavalan mummille.

Lumoava Livo

Liekö se Livon luonnon lumous, joka saa mökkiläisen mielen levottomaksi jo lähtiessä mökiltä sunnuntaisin. Viikollakin täytyy jo muutaman kerran soitella paikallisille ystäville ja tiedustella kuulumisia, veden korkeutta ja säitä. Kun perjantai sitten koittaa, tuntuu työpäivä todella pitkältä Livolle lähtöä odotellessa.

Menomatkan ainoa hidaste on pysähdys Kurenalla kaupoissa asioimaan. Tokihan haluamme osaltamme kannattaa Pudasjärven palveluita, sillä ovathan ne etu meille mökkiläisillekin. Loppumatkan parikymmentä kilometriä saamme ihailla Livojoki vartta ennen saapumistamme Koi-vuniemeen.

Ja sittenhän sitä touhua riittää, kun alamme lämmittää mökkiä ja saunaa sekä kantaa pesuvettä joesta. Talvisin lumityöt ja kesäisin halonhakuu käyvät hyvinkin hyötyliikunnasta. Eipä ehdi tulla vilu mökin lämpiämistä odotellessa!

Monet ajattelevat mökkeilyn olevan vain kesäajan harrastus ja huvi. Meille se on elämäntapa, viihdymme Livolla ympäri vuoden. Vuodenajasta riippuen seutu tarjoaa monenlaisia ajanviettomahdollisuuksia ja elämyksiä. Keväisin kirsimarjojen eli karpaloiden ja korvasienten keruu tai vaikkapa koskenlasku ovat mukavaa puuhaa. Kesällä luonto puhkeaa kukkaan: joella soudellessa voi ihastella lumpeiden, kielojen, kurjenpolvien ja villirusujen alati vaihtuvaa taidenäyttelyä. Aurinkoa palvotaan laiturilla ja välillä pulahdetaan vilvoittavaan jokiveteen. Livojoki tarjoaa myös mainiot puitteet kalojen narraamiselle –moni taimen, hauki, harri ja lahna on käynyt taitavan kalamiehen koukkuun. Syksyllä aika kuluu mukavasti marjastaessa. Isännän ja koiran valtaa metsästysvietti, ote mökkikirjasta vuodelta 1996:

”On jo heinäkuun 23. ja onhan sääskiä tässä Pahkasuon laidassa, hiki on ja väsyttää. Ei tuu hilloja, ei tuu. Niin on todennut kans tuo hirvilehmä, joka justiinsa äsken johdatteli vasaansa Korpisaarta kohti. No, nythän sitä joutaa vaikka hinkkailemaan tussareista ruosteita pois, kun ei tarte noiden luumarjojen perässä pitkin soita ja korpia ravata.”

Elokuun kuutamoinä voi kuulemma taivaalla nähdä outoja valoilmiöitäkin...

Talvisin on aikaa ystäville ja illanistujaisille. Yhdessä tuumin puuhataan tapahtumia; on hiihtoretkeä, pilkkikilpailuja ja kyläjuhlia.

Niin vierähtää mökkeilijän vuosi luonnon helmassa eläen ja sen kiertokulkua seuraten.

”Poluttomat metsät ovat suuri ilo. Yksinäinen ranta lumoo mielen. On olemassa seura, jossa kukaan ei tunkeile. En rakasta ihmistä vähemmän, vaan luontoa enemmän.”

- George Gordon -

Hannu, Paula, Marjut ja Janne

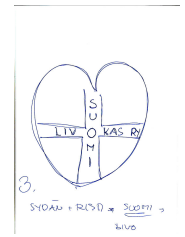
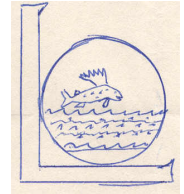

NIMI- JA LOGOKILPAILUT

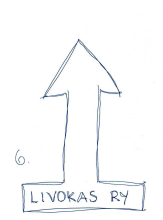
Kun patenti- ja rekisterihallitus ei hyväksynyt Livojoen maamiesseura ry:n uudeksi nimeksi Livon kyläseuraa, avattiin kilpailu uuden nimen löytämiseksi yhdistykselle. Tammikuun alkuun 2002 mennessä oli tullut 12 ehdotusta nimeksi. Niistä yksimielisesti parhaimmaksi nousi Minna Pertun ja Marko Ojalan ehdotus Livokas ry eli Livon Kylän Asukkaiden Seura ry.

Nimiasian ratkettua päätettiin jatkaa logon suunnittelukilpailulle aikaa helmikuun puoleen väliin saakka. Logoehdotuksia jätettiin määräajassa 37 kappaletta. Melkein kaikissa ehdotuksissa oli pääaiheena joki ja väreinä sininen ja vihreä. Näistä parhaimman valitseminen olikin vähän vaikeampi juttu, vaan ongelmasta selvittiin Livokas ry:n hallituksessa äänestämällä. Kukin hallituksen jäsen ilmoitti kolme parasta paremmuusjärjestyksessä. Näin valikoitui ehdotuksista parhaimmaksi Minna Pertun ja Marko Ojalan luomus, joka otettiin heti ahkeraan käyttöön.

Voittajan on helppo hymyillä!

Kesäkuun 3. päivä avautuu Livon koululla Livokas ry:n kirpputori ja suoramyynä!

Kirpputori

Voit tuoda tarpeettomat vaatteesi ja tavarasi meille myyntiin, niin myymme ne puolestasi. Myyntipaikkoja on 10 ja niistä jokainen sisältää pöydän, hyllyn, tuolin ja vaatetangon henkareineen. Tilaa löytyy myös huonekaluille sekä muille isommille tavaroille.

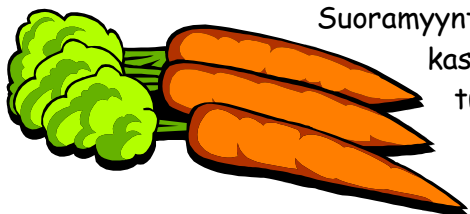
Saat myyntipaikan kahdeksi viikoksi (ma - la). Jos pöytään ei ole varauksia jälkeesi, voit pitää halutessasi tavaroitasi myynnissä toisetkin kaksi viikkoa. Myyntipaikasta maksat vuokraa vain 10 % myynnistä. Eli jos et myy mitään, et myös maksa mitään.

Jos vapaita pöytiä löytyy, niin voit myös vuokrata pöydän vain päiväksi tai kahdeksi ja tulla itse myymään tavaroitasi. Vuokra on tällöinkin sama: 10 % myynnistä.

Halutessasi voit myyntiajan jälkeen lahjoittaa myymättä jääneet tavarasi ja vaatteesi Livokas ry:lle.

Suoramyynä

Suoramyynäiin voit tuoda esim. käsitöitä, leivonnaisia sekä kasvattamiasi juureksia ja vihanneksia. Suoramyynäiin tuomillasi tavaroilla ei ole aikarajaa, kunhan muistat vain huolehtia, että myytävät tuotteesi ovat tuoreita. Myyntipaikasta maksat vuokraa 10 % myynnistä.

Kirjasto

Livokas ry. perustaa myös kyläläisten ja mökkiläisten iloksi ja käytettäväksi kirjaston. Voit tuoda vanhat tai tarpeettomat kirjat, lehdet, videofilmit, levyt, kasetit, cd-levyt ja tietokonepelit, niin pistämme ne hyllyyn. Lahjoituksia alamme ottamaan vastaan Livon koululla toukokuun alusta lähtien. Kirjasto aloittaa toimintansa vähitellen, kunnes kirjat ovat päällystetty ja lainausjärjestelmä kehitetty.

Lisätietoja ja varauksia voit kysellä Minnalta (040-5049 663) viikolla kello 16.00 jälkeen sekä viikonloppuisin.

**KIRPPUTORI JA SUORAMYYNÄ
AVOINNA**

**ma-to 9.00 - 19.00
pe-la 9.00 - 21.00**

Palveluita:

Maan-, soran- ja puunajoa, lumitöitä

Yrjö Perttu 08–836 641, 0400–917 950

Sisustus(laatoitus)- ja kirvesmiestyöt, puunajo, polttopuuta

Jarmo Puhakka 08–836 646, 0400–805 601

Kaivuri- ja lumityöt, taksi, polttopuuta

Urpo Perttu 08–836 629

Poronlihaa

Eero Niemi 08–836 622, 040–511 9266

Rakennuspiirustukset (mökkit, saunat, asuinrakennukset)

Eero Niskasaari 08–836 616, 0400–243 158

Hiusten leikkaus, yrttien taimia

Anni-Inkeri Törmänen 08–836625, 040–545 7162

Sahaus, puutavara, polttopuut, muhat, puunajo

Kauko Juutinen 08–836 645, 0400–294 454 Tarmo Tolonen 08–836 617

Mullinlihaa, traktorityöt

Pekka Törmänen 08–836 619, 040–535 5834

Livojoen leirintä

Martti Nissi, Ranuantie 1405, 08–836 675

Mansikoita, perunoita

Hannu Nissi 08–836 667

Pitopalvelua

Aarne Vähäkuopus 08–836 643

Autoremonttia, savulohta

Alpo Turpeinen 0400–243 142

LVI- työt

Urpo Uusi-Ilkainen 08–836 601

Jukka Uusi-Ilkainen 08–824 269

Esa Uusi-Ilkainen 0400–697 176

Mansikoita, varhaisperunaa

Niilo Kokko 08–836628

Leivonnaisia, kakkuja

Ulla Salmela 040–526 1897

Saha- ja höylätavaraa, polttopuuta

Arvo Laakkonen 040–5491348, 08–836636

Livolla tapahtuu:

- La 4.5.2002 klo 9–16 Yrittämis- ja osuuskuntapäivä Livon koululla. Osallistumismaksu 7 € sis. kahvit ja lounaan. Maksuton linja-auto kyyditys Kurenalta, lähtö 8.15. Ilmoittautumiset Anni-Inkeri Törmäselle 040–545 7162.
- Ke 1.5.2002 Kioskin avajaiset Livon koululla
- Su 12.5.2002 klo 12 Äitienpäiväjuhla
- Pe 31.5.2002 klo 18 Kevätmyyjäiset/rauhanyhdistys. Kaikki mukaan!
- Su 2.6.2002 klo 10 Jumalanpalvelus koululla
- Ma 3.6.2002 alk. klo 9 Kirpputori ja suoramyynti aukeaa
- La 13.7.2002 klo 12 Kesätapahtuma
Kylien välinen lentopalloturnaus
- La 20.7.2002 klo 18 Kesäseurat koululla
- Su 21.7.2002 klo 12 Kesäseurat jatkuvat
- Elokuussa 2 päiväinen linja-autoretki Kainuuseen
- La 31.8.2002 klo 10 Syystoripäivä (myyntiaika 4 h)
- Su 10.11.2002 klo 12 Isänpäiväjuhla
- La 30.11.2002 klo 10 Joulumyyjäiset (myyntiaika 4 h)
- Su 8.12.2002 klo 12 Joulujuhla

Hyvää kesää kaikille Livon Sanomien lukijoille !!!